

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 51. An & quis ordo judiciarius servandus in judicio inquisitionis specialis, ut valeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

tatem dicere timerent, cum gravi præjudicio reipublicæ, Clar. l. c. 9. 49. n. 3. Barbof. in c. fin. de heret. in 6. arg. ejusdem c. Unde Reiffenst. h. t. n. 209. ait: in processu regularium ordinariè non publicari nomina testium. De cætero valituram inquisitionem factam super veritate criminis non præcedente inquisitione super infamia, si tradita non sint capitula reo de hoc non excipiente; quia traditio capitulorum non pertinet ad substantiam inquisitionis, adstruit Pirh. n. 63. not. 2. in fin.

2. Resp. Secundo: Communicanda præterea reo copia repertorum in processu diffamatorio, saltem in foro ecclesiastico, & in terris subjectis Ecclesiæ, in quibus servatur jus canonicum, quia, ut constat ex c. qualiter, & quando. h. t. ubi: quia utrumque nimirum capitulorum & repertorum dationem, seu communicationem requirit Pontifex, unum sine altero non sufficit, Marant. l. c. n. 9. & 10. quem vide. Si verò instituta inquisitio generalis judicialiter, id ipsum examinandis & interrogandis indicandum, ut videant, quomodo respondere possint & debeant, cum non una eademque potestas detegendi crimina in inquisitione judiciali & parerna, Reiffenst. n. 168.

Quest. 51. An & quis ordo judicarius servandus in iudicio inquisitionis specialis, ut valeat.

1. **R**esp. Primò in genere: Ordo judicialis servandus in iudicio inquisitionis, saltem contra sæculares, sicut in aliis iudiciis ordinatis, ita ut, si non servetur, processus non valeat; & si reus non reclamavit ab initio, sibi præjudicavit, Gl. in c. 22. h. t. v. non servatum. Host. ibid. v. non servatum. & v. finale. Joan. Andr. ibid. n. 2. Dixi: saltem contra sæculares, nam in instituta contra regulares, ordo juris non ita accuratè servandus quoad solennitatem seu subtilitatem iudicii, quæ in causis regularium remittuntur, non autem quoad veritatis probationem, Pirh. h. t. n. 78. cum Host. & Jo. Andr. arg. Clem. de V. S. Ad hæc, cum Prælati regulares conventuales, qui per electionem canonicam instituuntur, facilius ab administratione removeantur, quàm Prælati sæculares, causæ & probationes sufficiunt in inquisitione contra eos, in ordine ad hanc amotionem, Host. in cit. c. qualiter. v. facilius. Jo. Andr. ibid. n. 31. Priores verò claustrales & officiales minores nullo servato juris ordine ad libitum Abbatis amoveri possunt. c. 6. §. tales, de statu monach. Fagnanus in cit. c. qualiter. num. ult. Ac denique, quia contra regulares non tot reperiuntur exceptiones, quàm contra sæculares, & in ipsis exceptionibus non est necessarium, ita exactè formam & ordinem procedendi servare, ut Host. l. c. v. liberior. Jo. Andr. l. c. n. 31.

2. Resp. Secundo in particulari: Præcedendo à iudicio Inquisitionis contra regulares, sive Judex procedat ex mero officio, sive ad instantiam partis, ante omnia constare ei debet de corpore delicti. Dein si ex mero officio procedit, debet sumere & habere informationem & probationem de fama, in casu, quo ea requiritur. Tertiò debet citari reus, eique proponi capitula, super quibus exigente fama aut instantia partis inquirendum, nec non depositiones testium, & quandoque eorum nomina, ac denique recipere, audire & examinare rei exceptiones ac defensiones: uti singula hæc ferè constant ex antecedentibus. Unde jam, licet si eorum unum omittatur, (salvis limitationibus, quæ in præcedentibus, eorum ferè singulis oppositæ sunt) vel de-

bitus earum ordo non servetur, reusque desuper non reclamet, seu excipiat & protestetur, processus non sit nullus; ita ut ex eo impugnari amplius nequeat, postquam reus sponte & sine tortura crimen confessus, juxta clarum textum c. 1. & 2. h. t. in 6. Barbof. in cit. c. 1. Masc. de probat. concl. 363. n. 34. Reiffenst. h. t. n. 214. & 215. Erit tamen nullus, si reus ab initio reclamet, de non servato ordine, aut aliquo requisitorum omisso, juxta c. 22. h. t. Ac proinde c. qualiter monentur Inquisitores, ut, si prædictum ordinem non servaverunt, sele prudenter & cautè corrigant, hiæ expressis: non pudeat vos errorem vestrum corrigere, qui positis estis, aliorum errores corrigere; quoniam ex his, qua inordinatè sunt acta, non potest ordinabiliter agi: etiam corrigendo sententiam tuam definitivam, si erravit in iudicando. Intellige tamen, dum Inquisitor est generalis, seu delegatus ad universitatem causarum, utpote ejus officium non expirat latè sententiæ, sicut contingit in delegato ad unam tantum causam; qui propterea non potest sententiam definitivam à se perperam latam in iudicando corrigere; qui tamen, etiam si solum erraverit in modo procedendi, potest errorem corrigere; ita Pirh. h. t. n. 66. cum Glos. in cit. c. qualiter. 17. h. t. & Abb. ibid. n. 2. & 3. procedendo tamen, ut dictum paulò ante, prudenter & cautè, ne vilescat eorum autoritas, quod fit, si neque fateantur, neque pertinaciter defendant suum errorem, sed de novo servato juris ordine procedant, vel ad tempus omnino supersedeant; ut Host. in c. cit. c. 17. v. supersedeant. Abb. ibid. n. 1. Pirh. h. t. n. 65.

Quest. 52. An inquisitus & interrogatus teneatur dicere veritatem, aut liceat eum inducere blandis verbis, aliisque mediis ad eam dicendam: & num eidem imponi possit juramentum de dicenda veritate, & quid, si perjurium committat?

1. **R**esp. Ad primum satis dictum ad L. 2. t. de confess. quæ vide.

2. Resp. Ad secundum affirmativè, modò absit mendacium, aut falsa promissio levioris pænæ, impunitatis, aut alterius gratiæ, Farin. pr. crim. p. 3. q. 81. n. 306. probaturque id ipsum exemplo Salomonis, 3. Reg. 3. ubi ad eruemdam veritatem ex materna affectione simulavit dividi infantem. Sed neque falsa spe, elicitæ confessionis veritatis, reus ad ordinariam pœnam condemnari potest, Reiffenst. h. t. n. 225. & alii.

3. Resp. Ad tertium quoque affirmativè cum Bart. L. inter omnes. §. rectè, in fin. ff. de furtis. & Clar. §. fin. q. 45. n. 9. Arg. c. qualiter 17. & c. cum dilecti. h. t. confirmaturque id ipsum praxi inveterata omnium utriusque fori tribunalium. De qua consuetudine, utpote præbente, anam multis perjuris, etsi conqueratur Clarus cum aliis præsertim Theologis, ait tamen, se non audere, nec alios Judices debere recedere ab illa consuetudine. Ad ditque Reiffenst. n. 221. in praxi criminali sui ordinis dictum juramentum expressè præscribi.

4. Resp. Ad quartum: De jure communi, si reus depositum hoc juramentum transgreditur respondendo falsum in foro externo, propterea pœnas nullas incurrit, arg. L. 2. c. de rebus cred. Clar. l. c. num. 10. dicens, in hoc neminem contradicere; quamvis q. 21. n. 39. addat, convictum respondisse falsò, posse postmodum torqueri: si tamen alicubi